

ЗАСТОСУВАННЯ РИТМУ В КОМПОЗИЦІЇ ПАРКОВИХ НАСАДЖЕНЬ

*Міндер В. В., кандидат сільськогосподарських наук,
Сидоренко І. О., кандидат біологічних наук*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
vika_minder@nubip.edu.ua*

У композиції насаджень метричні та ритмічні ряди – це прийоми формування паркового середовища, що впливають на сприйняття простору, руху та емоційної виразності. Основні способи побудови метричних та ритмічних рядів на основі чергування рослинних елементів виділяються у лінійному та площинному вимірах (рис.).

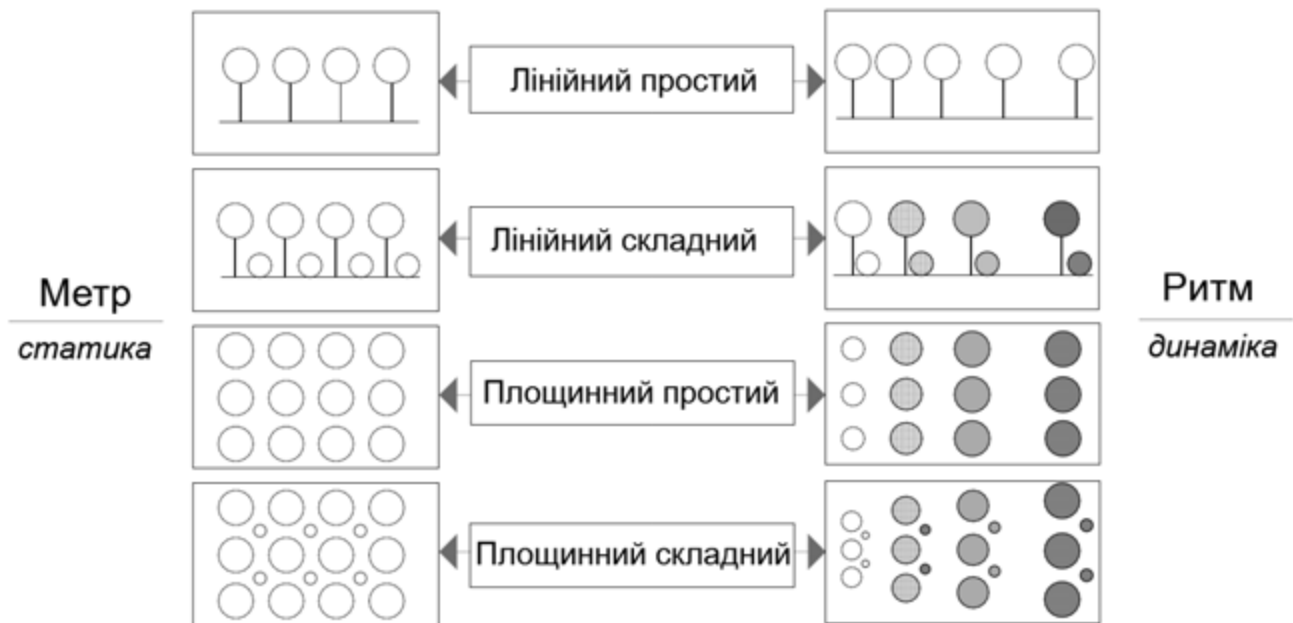

Рис. Класифікація основних способів побудови метрично-ритмічних рядів

Побудова метричного ряду базується на повторенні елементів через рівні інтервали вздовж осі або в площині, що створює відчуття однорідності, стійкості, статичності.

Лінійні способи побудови метричних рядів застосовуються в різного типу рядових та алейних посадках на основі повторення однакових або чергування відмінних за висотою, формою, кольором декоративних деревних, квіткових або трав'янистих видів рослин. Вказаний спосіб побудови вдало використовується у формуванні загальної композиції насаджень при організації території для

розмежування та регулювання руху відвідувачів. Алейні та рядові посадки вздовж основної осі руху спрямовують погляд і підкреслюють глибину простору. Метричні лінійні побудови у фронтальних композиціях можуть слугувати для зупинки руху відвідувачів та обмеження погляду в глибину.

Площинні способи побудови метричних рядів можуть базуватися на модульній сітці з рівномірним кроком у площині. Застосовуються при формуванні масивів рослинності на регулярній основі планування для організації різних за масштабом просторів. Яскравими прикладами слугують: історично сформований прийом кенконс – посадки дерев рядами у шаховому порядку для забезпечення видимості по діагоналі та сучасні вертикальні модульні сади.

Побудова ритмічного ряду базується на послідовному повторенні елементів з певною варіацією, що створює динаміку, розвиток і виразність.

Застосування лінійних способів побудови ритмічних рядів переважають у рядових посадках та передбачають поступову зміну за висотою, формою, кольором або інтервалом між елементами на основі пропорційних співвідношень вздовж осі. Залежно від використання спадаючого або наростаючого ритмічного ряду можливо досягти візуального ефекту наближення або віддалення фокусної точки композиції, а також відчуття рухомої лінії в просторі.

Площинні способи побудови ритмічних рядів базуються на пропорційних співвідношеннях елементів композиції, розміщених у просторі. Застосовують у формуванні масивів, рослинних угруповань, що створюють орнаментальну динаміку або логічно підкреслюють абстрактні форми горизонтальних і вертикальних площин. Візуальний ефект при використанні подібних композицій може призводити до збільшення або зменшення масштабу простору, відчуття динаміки захоплення простору або спрямування погляду на фокусну точку, створення доцентрового або відцентрового руху в центричних композиціях.

Розглянуті способи побудови метричних і ритмічних рядів у композиції насаджень використовуються переважно для підкреслення геометрії плану з метою досягнення впорядкованості, логічності, легкості зчитування та цілісності простору з розрахунком на формування певних емоційних ефектів: метричні ряди – порядок, спокій та стабільність; ритмічні ряди – жвавість, візуальна активність, напруга чи розрядка.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025